

ویژه گیهای معنوی
حضرت خدیجه (س)

مهدی ورزانه..... جلد ۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ویژگی های معنوی حضرت خدیجه (سلام الله علیها)

نویسنده:

مهدی وزنه

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	ویژگی های معنوی حضرت خدیجه (سلام الله علیها) - (۱)
۶	مشخصات کتاب
۶	چکیده
۶	کلید واژه
۶	مقدمه
۶	الف - پیشتازترین بانو در گرایش به حق و عدالت
۷	اشاره
۸	۱- پیشتازی در اسلام
۱۰	۲- پیشتازی در ایمان
۱۲	۳- پیشتازی در نماز
۱۶	پی نوشت ها:
۱۹	درباره مرکز

ویژگی های معنوی حضرت خدیجه (سلام الله علیها) – (۱)

مشخصات کتاب

نویسنده: مهدی وزنه

ناشر: مهدی وزنه

موضوع: حضرت خدیجه (س) – مقالات

چکیده

همه ما در زندگی نیازمند به داشتن الگوی مناسب هستیم تا در سایه عمل کردن به تعالیم آن الگو زندگی موفق داشته باشیم، یکی از زنان نمونه و برتر که الگوی مناسب برای زنان و مردان جامعه اسلامی می باشد، حضرت خدیجه (سلام الله علیها) هستند. در مقاله با برخی از ویژگی های معنوی حضرتش آشنا می شوید.

کلید واژه

خدیجه (سلام الله علیها)، ویژگی های معنوی، پیشتازی، همراهی، بیعت.

مقدمه

در طول تاریخ، به خصوص در عصر علم و صنعت و ارتباطات، تجربه ثابت کرده است که استعمارگران در هر جا پا گذاشتند از عضو حساس جامعه، یعنی زن سوء استفاده کردند، و با معرفی زنان هرزه ی جهان به عنوان هنر پیش گان ممتاز و دختران شایسته، به اهداف خود برسند.

در مقابل اسلام به عنوان یک آیین سازنده به این مطلب توجه کرده است و با معرفی زنان نمونه و برتر پیروان خود را از هرگونه هم سوئی با الگوهای کاذب بر حذر داشته است.

بر همین اساس ما نیز به عنوان پیروان دین اسلام به دنبال معرفی ویژگی های خاص و معنوی بانویی بر آمدیم که نخستین زن مسلمان و نخستین همسر پیامبر (صلوات الله علیه واله) است.

ایشان مظهر کمالات انسانی، ایثار و قارت، مادری آزموده و فضیلت پرور یعنی مادر زهرا ی اطهر (علیها سلام)، حضرت خدیجه کبری (سلام الله علیها) می باشند.

امیدواریم در این مختصر در حد توان برخی از ویژگی های معنوی آن بانوی علمی را ترسیم کرده باشیم.

الف – پیشنازترین بانو در گرایش به حق و عدالت.

حضرت خدیجه (سلام الله علیها) پیشنازترین زن در تاریخ اسلام، در گرایش به حق و عدالت است، و این پیشنازی در اسلام، پیشگامی در ایمان، در نماز و نیایش با خدای یکتا و برپایی فرهنگ و منش مترقی، و سبقت در دست بیعت دادن با پیامبر، از ویژگی های معنوی درخشان او به شمار می رود.

به ویژه که در آن شرایط تیره و تاریک جاهلیت، مخصوصاً در مورد زنان و دختران، که بیشتر قربانی تاریک اندیش ها و تعصب های کورکورانه و خرافه سازی می شدند.

خدیجه (سلام الله علیها) هم به خاطر موقعیت اجتماعی و اقتصادی و مدیریتش، به طور طبیعی می بایست در اردوگاه

مخالفان نهضت تو حیدر گریان محمد صلی الله علیه و آله قرار بگیرد، نه در اردوگاه نواندیشان و رو آورندگان و ایمان آورندگان به آموزه های ستم ستیز وحی و رسالت، تا چه رسد که از پیشتازان و پیشگامان اسلام و ایمان و آزادی گردد و بر جایگاه پرفراز چهره های برجسته قرار بگیرد.

به تعدادی از روایات در این موارد می پردازیم:

۱- پیشتازی در اسلام

از پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله آورده اند که خدیجه (سلام الله علیها) به دخترش فاطمه (سلام الله علیها) فرمود: «ثُمَّ تَسْبِقُ تَقْبُلُكَ أُمَّكَ خَدِيجَةُ (سلام الله علیها) أَوَّلُ الْمُؤْمِنَاتِ بِاللَّهِ وَ بِرَسُولِهِ (۱).....»؛ «سپس به پیشواز تو می آیند مادر ارجمندت خدیجه (سلام الله علیها)، آن بانویی که نخستین ایمان آورنده ی به خدا و به رسولش بود.».

و همچنین برخی از حدیث نگاران آورده اند که؛ پیامبر صلی الله علیه و آله در چهلمین روز از زندگی شان بود، روزی در غار «حراء» در حال نیایش با خدا و راز و نیاز با او، فرشته ی وحی بر آن حضرت فرود آمد، و در حالی که دو یار همراه او، علی علیه السلام و خدیجه (سلام الله علیها) در چند قدمی آن بزرگوار بودند، مژده ی پیام رسانی و رسالت را به او داد، و این آیات را به قلب محمد صلی الله علیه و آله خواند: «اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ، خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ» (۲)؛ «به نام خداوند بخشاینده ی مهربان. (هانی محمد!) قرآن را به نام پروردگارت که خدای آفریننده ی عالم است قرائت کن. آن خدایی که آدمی را از خون بسته آفرید...».

پیامبر صلی الله علیه و آله بعد از آنکه آیات الهی به رایسان نازل شد، به پیش خدیجه

(سلام الله علیها) آمدند، اما در راه خود به سمت خانه، سنگ ها و شن ها و گیاهان و درختان را می دیدند که در برابر او سرت عظیم فرود آورده بودند و بر او سلام کردند.

هنگامی که وارد خانه شدند، از خدیجه (سلام الله علیها) خواستند و گفتند: «زَمَلُونِي وَ دَثَّرُونِي»؛ (۳) «مرا بپوشانید و جامه ام را به رویم بکشید تا اندکی آرامش پیدا کنم».

خدیجه (سلام الله علیها) هنگام استقبال از پیامبر صلی الله علیه و آله در سیمای ملکوتیشان درخشندگی و معنویت خاصی دید، و از پیامبر پرسیدند؟ «وَمَا هَذَا النُّورُ؟» «این نور چیست!؟».

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «هَذَا نُورُ النَّبِيِّ قَوْلِي لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ»؛ (۴) «خدیجه! این روشنایی، فروغ تابناک رسالت است، پس اینک با تمام وجود بگو خدایی جز خدای یکتا نیست و محمد صلی الله علیه و آله پیامبر خداست».

این جا بود که حضرت خدیجه (سلام الله علیها)، احساس ویژه ای در دلش کرد و گفت: من از زمان های گذشته در انتظار چنین روزی بودم و در این مورد مطالعه و فکر کرده ام، پس با همه ی وجود به یکتایی خدا و رسالت محمد صلی الله علیه و آله ایمان آورد: «آمَنْتُ وَ صَدَّقْتُ وَ رَضِيتُ وَ سَلَّمْتُ»؛ (۵) «ای پیامبر خدا! من به آنچه خدا فرو فرستاده، ایمان آوردم و دین و آیین او را تصدیق نمودم و به گرایش به این راه و رسم خشنود گردیده ام و در برابر فرمان خدا فرمان بردارم».

- و اما گفته های تاریخی در مورد پیشتازی خدیجه (سلام الله علیها) در اسلام زیاد است، نمونه ای از آن ها: «أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

و آله مِنَ الرِّجَالِ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ مِنَ النِّسَاءِ خَدِيجَةُ (سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا)؛ (۶) «اولین کسی که ایمان آورد به رسول خدا صلی الله علیه و آله از مردان علی علیه السلام بود از زنان خدیجه (سلام الله علیها)».

۲- پیشازی در ایمان

به عقیده ی عده ای، دو واژه ی اسلام و ایمان، دارای یک معنا و مفهوم است، اما از دیدگاه عده ای دیگر با هم تفاوت دارند، چرا که اسلام به مفهوم پذیرش و اقرار به زبان است، اما ایمان، به باور عمیق قلبی گفته می شود.

اسلام عبارت است از اعلام قانون گرایی و فرمان برداری از حق و پذیرش ره آورد وحی و رسالت است. بر همین اساس است که امنیت انسان تضمین می شود، اما اگر این اعلام، همراه با باور و عقیده ی قلبی باشد، از آن به ایمان تعبیر می شود و به دارنده ی آن، مسلمان و با ایمان می گویند.

اما کسانی که تنها با زبان اسلام آورده اند و به خاطر امتیاز و فرصت ها و شرایط اطراف و دفع خطر و هزینه، به این راه آمده اند، این ها از دایره ی ایمان بیرون هستند، هرچند به ظاهر مسلمان باشند.

این تفاوت ها و نوشته ها برگرفته از آیه ی شریفه ی قرآن است، که می فرماید: «قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَ لَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَ لَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَ إِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئاً إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ»؛ (۷) «اعراب بنی اسد و غیره که بر تو منت گذارده و گفتند ما ایمان آوردیم به آن ها بگو شما که (ایمانتان) به قلب وارد نشده به حقیقت هنوز ایمان نیاورده اید لکن بگوئید ما اسلام آوردیم و اگر خدا و

رسول وی را اطاعت کنید او از (اجر) اعمال شما هیچ نخواهد کاست و از گناه گذشته ی شما می گذرد که خدا بسیار آموزنده و مهربان است.».

از پیامبر صلی الله علیه و آله آورده اند که در تفاوت اسلام و ایمان فرمود: «الْإِسْلَامُ عِلَانِيَةٌ، وَالْإِيمَانُ فِي الْقَلْبِ»؛ (۸) «اسلام آشکار است و به وسیله ی زبان هویدا می شود، اما ایمان باور عمیق قلبی است.».

آن گاه با دست به سینه ی خود اشاره کرد و فرمود: «الْمُسْلِمُ مَنْ سَلَّمَ مَنْ لِسَانِهِ وَ يَدِهِ...»؛ (۹) «مسلمان آن کسی است که دیگران از دست و زبان او امنیت داشته باشند، و او قدرت و امکانات و مقررات خدا و حقوق مردم را پایمال نکند.».

بله، ایمان فراتر از اسلام است و علاوه بر اقرار آگاهانه و آزادانه به اصول و فروع دین و معارف و مقررات خدا، زندگی فردی و اجتماعی و حتی ازدواج خود را بر اساس اندیشه و باور منش مورد نظر قرآن و آوردنده ی قرآن تنظیم می کند و رابطه اش و رفتارش هم با خدا، خویشتن، پدیده های متنوع طبیعی و ممنوعان بر اساس عدل و داد می شود و این می شود یک زندگی و ازدواج معنوی و برتر که لیاقت الگو شدن را دارد.

از ویژگی های معنوی خدیجه (سلام الله علیها) این است که نه تنها توحید گرا و ایمان آورنده ی واقعی به خدا و پیامبر و باور کننده ی پاداش و کیفر و بهشت و دوزخ بود و در کل بانوی ایمان و باور بود بلکه در این مسیر از همه ی زنان نواندیش و کمال طلب جلوتر بود، و در ایمان واقعی به خدا و پیامبر، پیشگام ترین و

پیشتازترین زنان شد.

این ویژگی، خدیجه (سلام الله علیها)، در بسیاری از روایات بیان شده که ما به ذکر دو مورد کفایت می‌کنیم: - پیامبر صلی الله علیه و آله، بارها در برابر ادعای دروغین برخی از زنان خود، در تجلیل از خدیجه (سلام الله علیها) فرمود: «مَا أَبْدَلَنِي اللَّهُ خَيْرًا مِنْهَا لَقَدْ آمَنْتُ بِهَا حِينَ كَفَرَ النَّاسُ وَصَدَّقْتَنِي حِينَ كَذَّبَنِي النَّاسُ...»؛ (۱۰) «خداوند هرگز همسر و همراه و مشاوره بهتری از او (خدیجه) به من ارزانی نداشت، چرا که در آن شرایط بحرانی که مردم به دعوت توحیدی من کفر می‌ورزیدند، او با شهامت و درایت به راه و رسم آسمانی من ایمان آورد، و آنگاه که آنان من را در رسالتم، دروغ گو می‌دانستند، او با اخلاص و درستی و راستی من را در دعوتم گواهی داد و...».

در تاریخ همچنین آمده است: «وَجَاءَتِ النَّبُوَّةَ فَأَسْلَمَتْ فَهِيَ أَوَّلُ إِمْرَأَةٍ آمَنَتْ بِهِ...»؛ (۱۱) «چون امر نبوت ظاهر شد، خدیجه (سلام الله علیها) با اسلام رو آورد، او نخستین بانویی است که به ایمان آورد...».

یکی از حقایق دقیق تاریخی و روایی این است که؛

خدیجه (سلام الله علیها) نخستین بانویی است که به پیامبر و پیام آسمانی او ایمان آورد، و این ویژگی معنوی او به طوری مشهور و معروف است که در میان تاریخ نگاران و محدثان و دانشمندان نظر مخالفی ندارد.

۳- پیشتازی در نماز

نماز و نیایش به معنای واقعی آن، اگر در زندگی فردی، خانواده، جامعه و حکومت، مخصوصاً در زندگی زناشویی، از جایگاه معتبر و خالصانه و درستی برخوردار باشد، به عنوان مراسمی تشریفاتی و یا سوداگرانه به آن نگاه نشود، هم نشانه‌ی

رابطه‌ی دوستانه‌ی آن نمازگزاران با خداست و هم دلیل بر ویژگی‌های معنوی و حق‌طلبی و قانون‌مداری و بشر‌دوستی آن‌هاست و هم اثر فوق‌العاده‌سازنده در بینش و منش و عملکرد و زندگی و در ادامه نسل‌های آن‌ها دارد.

چرا که این برنامه‌ی شبانه‌روزی در فرهنگ قرآن و روایات ما، در حقیقت روح‌عبادت، جان‌پرستش، بارزترین نوع بندگی و خلوص، پرواز روح و جان‌شیفته‌ی حق، معراج انسان در فضای بی‌کران معنویت، کلید بهشت، اوج گرفتن به قرب پروردگار، مهم‌ترین سفارش پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وآلهم‌سَلَّمَ می‌باشد.

نمونه‌ی بارز سفارش به نماز در آیات الهی، از این قرار است: «... وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ»؛ (۱۲) «و نماز را (که بزرگ عبادت خداست) بسته بجای آر که همانا نماز است که اهل نماز را از هر کار زشت و منکر باز می‌دارد و همانا ذکر خدا بزرگتر است و خدا به هر چه کنید آگاه است.».

از پیامبر گرامی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وآلهم‌سَلَّمَ در این مورد آورده‌اند که: «لَا صَلَوةَ لِمَنْ لَمْ يُطِيعِ الصَّلَاةَ وَ طَاعَهُ الصَّلَاةَ أَنْ يَنْتَهِيَ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ»؛ (۱۳) «کسی که فرمان برداری از نماز نکند، نماز او در حقیقت نماز درست و خداپسندانه‌ای نیست، و فرمان برداری از نماز نیز آن است که نمازگزار از زشتی و گناه دوری گزیند.».

به عبارتی دیگر پیام این روایت را می‌توان این‌طور گفت که:

نمازی انسان را از گناه و زشتی دور می‌سازد، که نماز واقعی باشد یعنی نمازی باشد که به آن دل دهیم و پیام انسان

ساز آن را بشنویم و در کنارش کارهایی را انجام دهیم که ما را به خدا نزدیک کند. نه اینکه نماز گزار از گناه و زشتی و پامال ساختن امنیت و آزادی مردم دوری نکند و یا اینکه حتی در نماز تازه گم شده ایمان را پیدا کنیم، تنها وقتی نماز اثربخش است که از نافرمانی خدا توبه ی واقعی کنیم و خود را از اسارت هواها و وسوسه های شیطانی دور کنیم، همان طور که خدیجه (سلام الله علیها) این گونه برتر و والاتر بودند و نه تنها نماز و نیایش واقعی داشتند بلکه در انجام آن پیشتاز بودند، از جمله برخی روایات در زمینه ی پیشتازی خدیجه (سلام الله علیها) در نماز؛

- پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله پیش از دعوت اسلام و دعوت به ایمان، بارها فرشته ی وحی را دیده بود و نماز و نیایش را آموخته بود، و مدت ها بود که به طور پنهانی خدا را پرستش می کرد و نماز می خواند، روزی در حال نماز خواندن بود که علی علیه السلام آمد و آن حضرت را در حال نماز خواندن دید، او پیامبر را در حال دعا و نیایش دیده بود ولی در حال نماز خواندن ندیده بود، پس پرسید:

«یا بالقاسم، ما هذا؟!؟» «ای پیامبر، این چه عبادتی است؟!».

«قال: هذه الصلوة التي أمر الله بها... فدعاة إلى الإسلام فأسلم وصلى معه وأسلمت خديجة...» (۱۴)

پیامبر فرمود: «این نماز است که خدا من را به انجام آن فرمان داده است... پس پیامبر صلی الله علیه و آله، علی علیه السلام را به اسلام دعوت کرد، و او اسلام آورد و با پیامبر صلی الله علیه و آله نماز خواند و خدیجه

(سلام الله علیها) نیز اسلام آورد و از آن روز به بعد هنگامی که پیامبر صلی الله علیه و آله به نماز می ایستاد، علی علیه السلام و خدیجه (سلام الله علیها) نیز با آن حضرت نماز می خواندند.».

روزی جناب ابوطالب به همراه پسرش جعفر از جایی می گذشت که دیدند، پیامبر صلی الله علیه و آله در جلو در حال نماز خواندن هستند و علی علیه السلام در سمت راست و خدیجه (سلام الله علیها) پشت سر او، به آن حضرت اقتدا کرده و نماز می خواندند، ابوطالب پس از تحقیق و فهمیدن، به پسرش جعفر فرمود: «صَلِّ جَنَاحَ ابْنِ عَمَّكَ.»؛ (۱۵) «در کنار عموزاده گران قدرت محمد صلی الله علیه و آله قرار بگیر و با او نماز بخوان.».

جعفر با شنیدن حرف پدرش جلو رفت و اسلام آورد، و نماز خواند، در این حال ابوطالب شاد شد و سروده هایی را خواند.

عبدالله بن مسعود آورده است:

اولین چیزی که از اسلام و پیامبر گرامی دیدم و با شگفتی و شور و شوق یاد گرفتم، نماز و نیایش بود، روزی من به همراه گروهی از بستگانم و افراد قبیله ام به مکه رفته بودیم، پس از زیارت کعبه به رسم آن روز برای خرید، پیش عباس عموی پیامبر رفتم با او در حال گفتگو بودیم دیدیم مردی بزرگ وارد مسجدالحرام شد، در حالی که طرف راست او نوجوانی پرشکوه و پشت سرش بانویی باوقار بود، آنان تا نزدیک «حجر الاسود» رفتند، سپس آن مرد بزرگوار با نهایت ادب دستی بر آن سنگ کشید و آن دو. همراهش هم، همین کار را تکرار کردند، بعد از آن هر سه نفر به

طواف خانه ی خدا پرداخته و هفت بار طواف کردند، پس از طواف کنار «حجر اسماعیل» آمدند و به نماز جماعت ایستادند، من که تا آن روز چنین نماز و نیایشی ندیده بودم، در فکر رفتم و به عباس گفتم: «این چه دینی و آیینی است؟! انگار دین تازه ای در مکه ظاهر شده و ما بی خبریم!؟».

عباس گفت: «بله، دین تازه ای است! محمد صلی الله علیه و آله فرزند عبدالله و برادرزاده ی ارجمند من است و آن نوجوان هم علی علیه-السلام برادرزاده ی دیگرم، پسر ابوطالب است و آن زن نیز خدیجه (سلام الله علیها) بانوی خردمند و کمال جوی حجاز و همسر محمد صلی الله علیه و آله است. محمد صلی الله علیه و آله از جانب خدا پیام آورده است که: «پروردگار او همان پدید آورنده و تدبیرگر جهان و انسان است و از سوی او برنامه ای برای رستگاری و نجات مردم آورده.».

پرسیدم: آیا مردم هم به دین و آیین او آمده اند!؟

جواب داد: «والله ما علی الارض کُلِّها اَحَدٌ یَدِیْنُ بِهَذَا الدِّینِ اِلَّا هُوَ لِاِنَّهُ الثَّلَاثَةُ»؛ (۱۶) «به خدا سوگند، که به کران تا کران این زمین پهناور، جز این سه تن و انسان توحیدگرا، کس دیگری را بر این دین نمی شناسم.».

پی نوشت ها:

۱- سیلاوی، الانوارالساطعه من الغراء الطاهره خدیجه بنت خویلد، ص ۳۵۴؛ محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۸، ص ۵۳.

۲- سوره علق (۹۶)، آیات ۱ تا ۲.

۳- ذهبی، تاریخ اسلام، ج ۱، ص ۱۱۸؛ عمر بن کثیر قرشی، البدایه و النهایه، ج ۳، ص ۳؛ عزالدین ابن اثیر، اسدالغابه، ج ۶، ص ۸۲؛ احمد بن علی. مقریزی، امتاع الاسماع، ج ۱، ص ۳۱؛ محمد بن یوسف صالحی شامی،

سبل الهدى و الرشاد فى سيره خيرالعباد، ص ١٥؛ على بن يوسف حلى، العدد. القويه، ص ٣٤٠؛ زين الدين محمد بن على ابن شهر آشوب، مناقب ال ايطالب، ج ١، ص ٤٤؛ عبدالحسين شرف الدين، النص و الاجتهاد، ص ٤٢١.

٤- على بن يوسف حلى، همان، ص ٢٣٧؛ زين الدين محمد بن على ابن شهر آشوب، همان، ج ١، ص ٤٨.

٥- محمد باقر مجلسى، بحار الانوار، ج ١٨، ص ٢٣٢.

٦- محمد بن حسن طوسى، امالى طوسى، ص ٢٥٩.

٧- سوره حجرات (٤٩)، آيه ١٤.

٨- جلال الدين سيوطى، تفسير درالمنثور، ج ٦، ص ١٠٠؛ محسن فيض كاشانى، تفسير صافى، ج ٥، ص ٥٦؛ فضل بن حسن طبرسى، مجمع البيان، ج ٩، ص ٢٠٨.

٩- محسن فيض كاشانى، همان، ج ٥، ص ٥٦؛ محمدرضا قمى مشهدى، تفسير كترالدقائق و بحرالقرائب، ج ١٠، ص ٣٨٧؛ ابن منظور محمد بن مكرم، لسان العرب، ج ١٢، ص ٢٩٣.

١٠- محمد بن نعمان مفيد، الافصاح فى امامه امير المؤمنين، ص ٢١٧؛ على بن يوسف حلى، شرح منهاج الكرامه فى معرفه الامام، ص ٤٤٥؛ ناصر. مكارم شيرازى، الأمثل فى تفسير كتاب الله منزل، ج ١٣، ص ٢٤٥، به نقل از استيعاب و صحيح بخارى طبق نقل المراجعات، رساله ٧٢، ص ٢٢٩.

١١- عبدالرحمان بن على بن محمد ابوالفرج، صفوه الصفوه، ج ٢، ش ١٢٥، ص ٧.

١٢- سوره عنكبوت (٢٩)، آيه ٤٥.

١٣- محمد باقر مجلسى، همان، ج ٧٩، باب ١، ص ١٩٨.

١٤- همان، ج ١٨، ص ١٨٤؛ على بن عيسى اربلى، كشف الغمه، ج ١، ص ١٨٧.

١٥- فضل بن حسن طبرسى، اعلام الورى باعلام الهدى، ص ٣٦.

١٦- ابن ابى الحديد معتزلى، شرح نهج البلاغه، ج ١٣، ص ٢٢٦؛ نورالله شوشترى، احقاق الحق و اذهاق الباطل، ج ٧، ص ٥٥٧، ج ١٧، صص ٤١٥ و

٤١٦، ج ٢٢، صص ٥٩٢ تا ٦٠٠، ج ٣٠، ص ٦٦٢؛ فضل بن حسن طبرسى، همان، ص ٢٥؛ عبدالحسين احمد الأمنى نجفى،
الغدیر فی کتاب والسنة و الادب، ج ٣، صص ٢٢٧ و ٣٢٧؛ محمد عبده یمانى، الانوار فی مولد النبى، ص ١٩٨؛ محمد الحسون،
همان، صص ٣١٩ و ٣٢٠؛ ابوالفتح كراچكى، كنزالفوائد، ج ١، ص ٢١١؛ على بن عيسى اربلى، همان، ج ١، ص ٥١٣؛ عزالدین
ابن اثیر، همان، ج ٣، ص ٢٢٦؛ محمد بن جدید طبرى، تاریخ طبرى، ج ٢، ص ٢١؛ ابن عبدالبر، الاستيعاب، ج ٢، ص ٤٥٩؛
مؤسسه ال البيت، مجله ى تراثنا، ج ٢١، ص ٢٠٠؛ محمد حياه الانصارى، المثنى، ص ٢٥٢.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

